

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ», број: 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ», број: 96/13, 89/16 и 5/22) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ», број: 103/08 и 5/22), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2020. ГОДИНУ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ НОВО ДОБА

Број: 03-07-6-705/21
Сарајево, 22.09.2022. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	4
Предмет прегледа и контроле	5
Циљ прегледа и контроле.....	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	5
5.1.НАЛАЗИ	5
5.2. ПРЕПОРУКЕ.....	7

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја политичке странке Ново Доба за 2020. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у новембру 2020. године.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама поглавља 15 Изборног закона Босне и Херцеговине, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјењивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, утврђено је да је политичка странка Ново Доба прекршила одредбе члана 4. став (1), члана 5. став (4), члана 11. став (1), члана 12. став (1), став (3) и став (4) и члана 13. став (1) Закона о финансирању политичких странака и члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горње напомене, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака, нити на финансирање трошкова изборне кампање супротно одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијских извјештаја политичка странка Ново Доба за 2020. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у новембру 2020. године.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја, политичка странка Ново Доба се финансирала из сљедећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	0,00	0,00
2.	Прилози физичких лица (3-а)	0,00	0,00
3.	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	0,00	0,00
7.	Приходи из буџета (3-ф)	0,00	0,00
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	0,00	0,00
II	Остали приходи и друго	3.873,00	100,00
	Извори финансирања (I+II)	3.873,00	100,00

У годишњем финансијском извјештају за 2020. годину политичка странка исказала је расходе у износу од 3.729,00 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке је Ново Доба.

Политичка странка Ново Доба уписана је у регистар код Основног суда у Бијељини, рјешењем број: 080-0-Ф1-20-000 029 од 04.05.2020. године.

Сједиште политичке странке је у Бијељини, Велика Обарска 59.

Лице овлаштено за заступање странке је Обрад Лалић, предсједник.

Странка у годишњем финансијском извјештају за 2020. годину није навела податке о овлаштеном лицу за финансијске извјештаје.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, политичка странка Ново Доба има сљедећу организациону структуру:

- Централа.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај политичке странке Ново Доба за 2020. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у новембру 2020. године.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведених закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансирала у складу са Законом о финансирању политичких странака.

Обим прегледа и контроле финансијског извјештаја политичке странке Ново Доба обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Преглед и контрола финансијских извјештаја обавља се први пут.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. НАЛАЗИ

а) Политичка странка Ново Доба прекршила је одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака¹.

У годишњем финансијском извјештају за 2020. годину политичка странка Ново Доба исказала је укупне расходе у износу од 3.729,00 КМ.

Политичка странка Ново Доба је у Допису од 05.11.2021. године навела да није планирала утрошак средстава за 2020. годину.

С обзиром да политичка странка није сачинила програм утрошка за 2020. годину, односно да је финансијска средства утрошила без програма утрошка средстава за 2020. годину, прекршила је одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

б) Политичка странка Ново Доба прекршила је одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

(1) Политичка странка није у годишњем финансијском извјештају исказала неновчану донацију физичког лица по основу бесплатног кориштења пословног простора, чиме је прекршила одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Увидом у Изјаву физичког лица Боже Лалића од 05.11.2021. године, коју је политичка странка доставила у додатној документацији за 2020. годину, утврђено је да је политичка странка користила пословни простор у власништву овог лица без накнаде.

Политичка странка је кориштењем пословног простора у власништву физичког лица, без плаћања закупнине, примила неновчану донацију, коју је у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“

¹ У складу са одредбом члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака, странка финансијска средства из члана 3. став (1) овог закона може користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.

број: 96/13 и 89/16) и Законом о финансирању политичких странака имала обавезу да евидентира у пословним књигама и пријави у годишњем финансијском извјештају за 2020. годину.

- (2) Странка није у обрасцу 3-а (прилози физичких лица) исказала новчану донацију физичког лица Сандре Радоњић у износу од 3.750,00 КМ и није издала потврду о примљеном прилогу у складу са чланом 6.² Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“ број: 96/13 и 89/16)-у даљем тексту: Правилник, чиме је прекршила одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Умјесто потврде о примљеном прилогу, странка је Централној изборној комисији Босне и Херцеговине доставила изјаву физичког лица Сандре Радоњић у којој је наведено да је иста уплатила донацију у износу од 3.750,00 КМ на рачун политичке странке.

- с) Политичка странка Ново Доба прекршила је одредбе члана 11. став (1), члана 12. став (1), став (3) и став (4) и члана 13. став (1) Закона о финансирању политичких странака и члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине.**

На основу прегледа годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да политичка странка Ново Доба није водила пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, није водила евиденције о приходима и расходима и није поднијела финансијски извјештај у складу са Правилником, чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

- (1) Политичка странка у годишњем финансијском извјештају није исказала тачне податке о промету и салду на трансакцијском рачуну број: 5540010000558704 код Наше банке а.д. Бијељина, чиме је прекршила одредбе члана 11. Правилника.

У обрасцу 2 (преглед промета свих трансакцијских рачуна политичке странке) годишњег финансијског извјештаја исказан је трансакцијски рачун број: 5540010000558704 код Наше банке а.д. Бијељина са сљедећим подацима: укупан промет улаза у износу од 3.873,00 КМ, укупан промет излаза у износу од 3.729,00 КМ и стање на дан 31.12.2020. године у износу од 144,00 КМ.

Увидом у изводе са трансакцијског рачуна утврђено је сљедеће: укупан промет улаза у износу од 3.873,00 КМ, укупан промет излаза у износу од 3.719,92 КМ и стање на дан 31.12.2020. године у износу од 153,10 КМ.

- (2) Политичка странка Ново Доба је у Допису од 05.11.2021. године навела да није водила пословне књиге, те да нема бруто биланс и главну књигу, што је супротно рачуноводственим прописима.

- (3) Странка није у годишњем финансијском извјештају исказала неновчану донацију физичког лица и трошкове закупа пословног простора, чиме је прекршила одредбе члана 13, 18, 21. и 22. Правилника.

Странка није ни у Завршном рачуну за 2020. годину³ исказала приходе по основу неновчане донације, а ни трошкове закупа пословног простора.

² Политичка партија је дужна да сваком физичком и правном лицу од ког је примила чланарину или прилог изда потврду у којој су садржани сљедећи подаци: назив политичке партије, серијски број потврде, укупан износ чланарине/прилога, име и презиме/назив донатора, број личног документа/идентификациони број донатора, адреса и мјесто пребивалишта/сједишта донатора, датум уплате, датум издавања потврде и потпис овлашћеног лица. Потврда се издаје у два (2) примјерка, од којих се један примјерак даје донатору, а други задржава политичка партија.

³ Завршни рачун за 2020. годину странка је доставила у додатној документацији.

- (4) Политичка странка Ново Доба је прилог физичког лица и приходе из буџета исказала у годишњем финансијском извјештају као остале приходе, чиме је прекршила одредбе члана 13, 14. и 19. Правилника.

У годишњем финансијском извјештају странка је исказала остале приходе у износу од 3.873,00 КМ. Контролом извода са трансакцијског рачуна број: 5540010000558704 код Наше банке а.д. Бијељина, утврђено је да је странка примила прилог физичког лица Сандре Радоњић у износу од 3.750,00 КМ, те средства из буџета Општине Брод у износу од 123,00 КМ.

Странка је прилог физичког лица требала исказати у обрасцу 3-а (прилози физичких лица), а средства примљена из буџета Општине Брод у обрасцу 3-ф (приходи из буџета) годишњег финансијског извјештаја.

- (5) Политичка странка Ново Доба у обрасцу 1 (општи подаци о политичкој странци) годишњег финансијског извјештаја није навела податке о овлашћеном лицу које је одговорно за вођење пословних књига политичких странака, подношење финансијских извјештаја и које је овлашћено да контактира са Централном изборном комисијом Босне и Херцеговине, чиме је прекршила одредбе члана 13. став (1) Закона о финансирању политичких странака и члана 9. Правилника.
- (6) Странка у постизборном финансијском извјештају за Локалне изборе 2020. године (период 01.06.-15.12.2020.) није исказала прилог физичког лица у износу од 3.750,00 КМ, чиме је прекршила одредбе члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине и одредбе Правилника о предизборним и постизборним финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“ број: 10/18).

Трошкови изборне кампање

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ⁴ по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ. Према подацима Централне изборне комисије БиХ, политичка странка Ново Доба је у сврху изборне кампање за Локалне изборе 2020. године могла да потроши средства у износу од 270.243,90 КМ

Политичка странка Ново Доба у годишњем финансијском извјештају за 2020. годину није исказала трошкове изборне кампање.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се политичкој странци Ново Доба да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да сачињава програм утрошка средстава и да финансијска средства обезбијеђена за финансирање странке користи у складу са утврђеним програмом утрошка средстава,*
- *да води евиденције о примљеним прилозима,*
- *да, у складу са одредбама Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака, издаје потврде о примљеним прилозима,*

⁴ Члан 15.10 став 2. Изборног закона БиХ прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Председништва БиХ, и председника и потпредседнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

- *да пословне књиге води у складу са рачуноводственим прописима, односно да води евиденције о приходима и расходима,*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са одредбама Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и Правилника о предизборним и постизборним финансијским извјештајима политичких странака, и*
- *да именује овлаштено лице које је одговорно за вођење пословних књига политичких странака, подношење финансијских извјештаја и које је овлаштено да контактира са Централном изборном комисијом Босне и Херцеговине, те да о именовању овлаштеног лица и у случају било какве промјене статуса тог лица обавјештава Централну изборну комисију Босне и Херцеговине у року од 15 дана од његовог именовања, односно промјене статуса тог лица.*

КОМЕНТАР:

У остављеном року, политичка странка Ново Доба није доставила примједбе на налазе ревизије и мишљење ревизора дато у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину.

Шеф Одсјека за ревизијске послове, ревизор

Сања Тошовић

Шеф Службе за ревизију

Мр.сц. Хасида Гушић